

RECEPȚIONAT

Agencia Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2021

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2021

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020-2023)
„Dezvoltarea politicilor pe piața muncii în vederea sporirii ocupării forței de muncă” cifrul
20.80009.1606.09

Prioritatea Strategică: **Provocări societale**

Conducătorul proiectului

Bîrcă Alic

Directorul organizației

acad. Belostecinic Grigore

Consiliul Științific/Senatul

acad. Belostecinic Grigore

Chișinău 2021

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs.

Cercetarea comparativă a pieței muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană, prin analiza indicatorilor ce caracterizează piața muncii și evaluarea politicilor active pe piața muncii, precum și studierea tendințelor proceselor demografice și a manifestărilor migrației internaționale a forței de muncă, cu implicații directe asupra pieței muncii din Republica Moldova.

2. Obiectivele etapei anuale

1. Dezvoltarea cadrului metodologic al pieței muncii din Republica Moldova, precum și identificarea conținutului elementelor ce caracterizează politicile de ocupare a forței de muncă.
2. Analiza comportamentului pieței muncii, prin indicatorii ce o caracterizează, precum și a modului de implementare a politicilor de ocupare a forței de muncă în Republica Moldova în perioada crizei pandemice COVID-19.
3. Identificarea și evaluarea indicatorilor ce reflectă piața muncii și ocuparea forței de muncă în Uniunea Europeană ce ar putea fi comparați cu cei înregistrați la Biroul Național de Statistică din Republica Moldova, în vederea constatării similitudinilor și deosebirilor, ce ar permite instituțiilor guvernamentale dezvoltarea de politici care să îmbunătățească situația actuală.
4. Evaluarea politicilor de ocupare, promovate și implementate pe piața muncii din Uniunea Europeană, pentru a determina convergențele și divergențele cu cele înregistrate în Republica Moldova.
5. Cercetarea tendințelor proceselor demografice din Republica Moldova, prin analiza efectelor acestora asupra evoluției pieței muncii autohtone.
6. Studierea tendințelor migraționiste în Republica Moldova, precum și a implicațiilor economice și sociale ale acestora asupra pieței muncii.
7. Analiza impactului migrației internaționale a forței de muncă asupra pieței muncii din Republica Moldova, prin identificarea anumitor tendințe de manifestare și comportament a forței de muncă autohtone.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Analiza bazelor de date a EUROSTAT-ului și a Directoratului General pentru Ocupare și Afaceri Sociale din cadrul Uniunii Europene.
2. Evaluarea comparativă a compartimentelor și a indicatorilor ce descriu piața muncii și ocuparea forței de muncă în spațiul european, atât la nivelul de ansamblu al Uniunii Europene, cât și la nivelul fiecărui stat membru.
3. Efectuarea unei analize asupra modului de implementare a politicilor de ocupare în Republica Moldova și Uniunea Europeană.
4. Realizarea unui studiu asupra indicatorilor ce caracterizează procesele demografice din Republica Moldova, precum și migrația internațională a forței de muncă.
5. Elaborarea conținutului a 2 capitole din monografia care urmează a fi publicată la finalizarea proiectului.

6. Organizarea unei manifestări științifice (Masă Rotundă) cu participare internațională în care vor fi analizate divergențele și convergențele pe piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană.
7. Publicarea a 6 articole în reviste științifice specializate, editate în țară și străinătate, indexate în Baze de Date Internaționale.
8. 10 participări ale membrilor proiectului la conferințe științifice internaționale, organizate în țară și străinătate.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Au fost analizate mai multe Baze de date cu referire la piața muncii, ocuparea forței de muncă și aspectele demografice: a) Baza de date a Biroului Național de Statistică din Republica Moldova, b) Baza de Date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, c) Baza de date a Uniunii Europene (EUROSTAT), d) Baza de Date a Directoratului general pentru Ocupare și Afaceri Sociale al UE, e) Baza de Date a Organizației Internaționale a Muncii (ILO).
2. Au fost analizați și calculați mai mulți indicatori, sub aspect comparativ, ce caracterizează piața muncii din republica Moldova și Uniunea Europeană pentru a identifica convergențele și divergențele.
3. Au fost cercetate și analizate procesele demografice din Republica Moldova și efectele tendințelor migraționiste asupra pieței muncii.
4. A fost elaborat un capitol din monografie dedicat cadrului metodologic al indicatorilor pieței muncii și a politicilor active pe piața muncii.
5. A fost elaborat un capitol al monografiei în care au fost analizate procesele demografice din Republica Moldova și implicațiile acestora asupra evoluției ulterioare a pieței autohtone a muncii..
6. A fost elaborat un capitol din monografie ce caracterizează piața muncii din UE, prin analiza indicatorilor ocupaționali și a politicilor de ocupare, raportate la piața muncii din Republica Moldova.
7. A fost organizată o manifestare științifică (Masă Rotundă) cu genericul „*Piața muncii din Uniunea Europeană și Republica Moldova: convergențe și divergențe*” (28 octombrie 2021) la care au participat peste 50 de invitați din Republica Moldova și străinătate, reprezentanți ai mediului academic și ai instituțiilor guvernamentale aferente domeniului de cercetare.
8. Au fost elaborate și publicate 22 de lucrări, dintre care 6 lucrări în Reviste științifice indexate în Baze de Date Internaționale și 16 lucrări în Volumele unor Conferințe Științifice Internaționale desfășurate atât în țară cât și în străinătate.
9. Au fost înregistrate 16 participări din partea membrilor echipei de cercetare la Conferințele Științifice Internaționale desfășurate atât în Republica Moldova, cât și în străinătate.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini)

Piața muncii din Republica Moldova, fiind una în proces de dezvoltare, a fost marcată, în ultimul timp, de mai multe crize economice (criza financiară mondială din anul 2009, criza națională determinată de furtul miliardului de dolari americani din sistemul bancar în anul 2014, criza economică cauzată de pandemia COVID-19), fapt ce au determinat mai multe perturbații,

determinând ca aceasta să devină mult mai vulnerabilă în situații de dezechilibre economice. Criza pandemică COVID-19 a avut consecințe nefaste asupra pieței muncii, în special, și asupra societății, în general. Este o criză care impune restricții de deplasare și de păstrare a distanței sociale, fapt care a afectat cel mai mult sectoarele economiei cum ar fi transportul, comerțul, hotelurile și restaurantele. De asemenea, Criza pandemică COVID-19 a determinat necesitatea regândirii organizării muncii. Drept urmare, multe organizații nu au fost pregătite atât din punct de vedere al infrastructurii, cât și al forței de muncă, pentru desfășurarea activității profesionale la distanță. Urmare a acestei situații, multe organizații și-au sistat temporar activitatea, iar altele au recurs la disponibilizări de personal, în special a persoanelor care nu dețineau competențele adecvate în domeniul IT care să le permită desfășurarea muncii la distanță. Totodată, mai multe persoane au fost afectate în relația cu locul de muncă din cauza pandemiei Covid-19. Astfel, multe persoane au absentat de la locul de muncă, sau au prestat munca la distanță, sau au muncit mai puține ore pe săptămână, sau au fost transferate la un program redus de muncă. Toate acestea au avut un impact negativ și asupra calității vieții profesionale.

Rata de ocupare s-a redus în anul 2020, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2019. Față de anul 2019, rata de ocupare s-a redus cel mai mult în trimestrul II (de la 41,4% în anul 2019 până la 38,2%, în anul 2020). Aceasta se datorează și faptului că 45 de zile din trimestrul II a coincis cu starea de urgență instituită în Republica Moldova.

Analizând evoluția numărului șomerilor pe durata crizei pandemice, constatăm că acesta a crescut semnificativ, în comparație cu anul 2019. Totodată, constatăm anumite inadvertențe între datele statistice ale Biroului Național de Statistică și cele oferite de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Potrivit Biroului Național de Statistică, rata șomajului s-a diminuat în anul 2020, comparativ cu anul 2019, chiar și în trimestrul II (2020) care a coincis, în mare parte, cu instituirea stării de urgență în Republica Moldova. În același timp, informațiile prezentate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) demonstrează contrariul – numărul șomerilor a crescut în anul 2020, comparativ cu perioada pre COVID – 19 (2019), cu peste 1,6 ori, depășind numărul de peste 50 mii persoane, fiind aproximativ egal cu cel înregistrat în anul 2015, atunci când economia Republicii Moldova a fost afectată de furtul miliardului de dolari din sistemul bancar.

Forța de muncă care activa în sectorul informal al economiei a fost cel mai mult afectată de criza pandemică COVID-19. În anul 2019, aproximativ 23% din populația ocupată activa în sectorul informal. Lucrătorii pe cont propriu reprezintă categoria de forță de muncă cea mai afectată în perioade de criză, deoarece nu sunt asigurați social și au resurse financiare limitate pentru a face față provocărilor. În timpul stării de urgență, un număr foarte mare de lucrători pe cont propriu, în majoritatea cazurilor din sectorul informal, nu au primit sprijin financiar de la stat. Cei mai mulți dintre ei au lucrat în domeniul comerțului, iar acest sector al economiei a fost și continuă să fie cel mai afectat de criza pandemică.

În perioada stării de urgență, introdusă din cauza crizei pandemice COVID-19 în majoritatea statelor lumii, circa 55.000 de moldoveni au revenit în țară. Din acest număr, 32% au planificat să rămână în Republica Moldova pentru a lucra sau a iniția o afacere. Cei mai afectați au fost migranții sezonieri, sau cei cu munci ocazionale peste hotare, mulți dintre aceștia revenind fără oportunități de a se întoarce la locul de muncă din străinătate și de a-și întreține familiile, de multe ori, ei nu au economii și se confruntă cu dificultăți în găsirea unui loc de muncă în țară. O mare parte din aceștia au fost înregistrați la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, având statutul de

șomer. Pentru ANOFM, aceasta reprezintă o provocare în ceea ce privește asistarea acestora în vederea găsirii unui loc de muncă sau oferirea suportului în procesul de reconversie profesională ce ar facilita integrarea mai rapidă pe piața muncii.

Impactul pandemiei Covid-19 s-a resimțit puternic și asupra numărului locurilor de muncă vacante în economia națională. Față de anul 2019, numărul locurilor vacante înregistrate la ANOFM a fost cu peste 10 mii mai mic, în anul 2020. Dacă în anul 2019, numărul posturilor vacante înregistrate la ANOFM depășea numărul șomerilor înregistrați, apoi, în anul 2020, numărul locurilor de muncă vacante înregistrate la ANOFM a fost de peste 2 ori mai mic față de cel al șomerilor înregistrați. În timp ce în anul 2019, 35,7% din numărul șomerilor înregistrați la ANOFM au fost angajați în câmpul muncii, în anul 2020, doar 18,2% din totalul șomerilor înregistrați au obținut un loc de muncă. Prin analiza efectuată asupra comportamentului pieței muncii în perioada crizei pandemice Covid-19, am realizat unul din obiectivele stabilite în planul de acțiuni pentru anul 2021.

Un alt obiectiv formulat pentru anul 2022 s-a referit la analiza proceselor demografice și implicațiile migrației internaționale a forței de muncă asupra pieței muncii. Urmare a cercetărilor efectuate, constatăm că pe fonul reducerii populației cu un milion de persoane, în mare parte datorită emigrării populației, forța de muncă s-a redus cu 10%. În primul deceniu cota de reducere medie anuală a fost de 200 mii persoane. Analizând evoluția structurii demografice în ultimele decenii, constatăm că populația aptă de muncă s-a redus sub un milion de persoane, iar prognozele demografice estimative ar urma să adeverească evoluția acestei tendințe de diminuare și pentru următorul deceniu 2020-2030. Aceasta va avea un impact și mai mare asupra pieței muncii, prin creșterea deficitului de forță de muncă atât sub aspect cantitativ, cât și calitativ.

Piața muncii din Republica Moldova se ciocnește cu provocări demografice, atât din punct de vedere a cantității, cât și a calității forței de muncă. Sub aspect cantitativ, oferta pieței muncii este afectată de generațiile mici din punct de vedere numeric care intră în circuitul demografic. Din punct de vedere calitativ, se observă o acumulare a generațiilor pre pensionare numeroase la limita vârstei de pensie. Prin urmare, îmbătrânirea populației este însoțită inevitabil și de o îmbătrânire a forței de muncă, la care are implicații evoluția speranței de viață, aflată într-o creștere modestă comparativ cu statele UE.

Analizând structura populației sub aspect teritorial, s-au constatat disparități majore ale numărului populației, fapt ce dovedește că actualul sistem administrativ teritorial nu este eficient nu doar din perspectiva costurilor, ci și a modului de ocupare a forței de muncă. În prezent, în Republica Moldova există raioane cu o populație de până la 50 mii de locuitori în care numărul populației ocupate este foarte mic și, în același timp, cu oportunități reduse de angajare, în special în mediul rural. Astfel, prin reformarea sistemului administrativ-teritorial se va reuși dezvoltarea piețelor regionale a muncii care va permite o gestionare mai eficientă a forței de muncă, dar și a dezechilibrelor care vor apărea urmare a diferitor crize economice.

Analizând structura populației în funcție de mediul de reședință (urban sau rural) s-a constatat că proporția populației tinere de până la 19 ani în mediul rural este mai mare, ca urmare a păstrării unei rate mai înalte a natalității în acest mediu. Ca rezultat, proporția fiecărei grupe de vârstă în mediul rural este cu 2-3 puncte procentuale mai mare decât proporția grupei corespunzătoare în mediul urban. Urmare a acestei evoluții, proporția grupei populației tinere în mediul urban actual este de 17,7%, pe când în mediul rural - 23,6% sau cu 5,9 puncte procentuale mai mare. Aceasta demonstrează faptul că pe viitor va crește și mai mult presiunea asupra ocupării forței de muncă în mediul rural care și așa este la un nivel mai mic comparativ cu cea înregistrată în mediul urban.

Lipsa oportunităților de ocupare în mediul rural face ca o bună parte din populația tânără să migreze spre zonele urbane sau să emigreze în străinătate pentru găsirea unui loc de muncă. Menținerea acestei tendințe și pe viitor va conduce la o depopulare și mai accentuată a localităților rurale. Situația creată în mediul rural face să crească numeric grupul NEET (abrevierea din engleză *No employment, no education, no training*).

În anul 2019, grupul NEET din grupa de vârstă de 15-29 ani a fost în mărime de peste 130 mii de persoane, iar în anul 2020, ponderea acestora în totalul populației din aceeași categorie de vârstă a constituit 26%, ceea ce a fost cu mult mai mare decât în statele membre UE, fiind chiar de peste 2 ori mai mare decât în unele state ale UE. Grupul NEET este o categorie de forță de muncă care, pe termen lung, ar putea acoperi deficitul forței de muncă din Republica Moldova pe care îl reclamă tot mai mult angajatorii autohtoni. Totodată, trebuie menționat faptul că cea mai mare parte a grupului NEET o constituie persoanele cu studii gimnaziale din mediul rural care neavând alte oportunități nu au continuat studiile în vederea obținerii unei meserii sau profesii. În aceste condiții, grupul NEET riscă să crească numărul șomerilor pe termen lung, cu posibilități reduse de ocupare. În aceste condiții, este necesară o colaborare mai strânsă între ANOFM și organizațiile de tineret, precum și autoritățile publice locale, pentru identificarea și informarea acestora cu privire la oportunitățile pieței muncii. De asemenea, este necesar să se dezvolte un mecanism care să stimuleze organizațiile pentru angajarea persoanelor din grupul NEET. Aceste mecanisme se pot referi la compensarea costurilor de ucenicie și a stagiului profesional pe care tinerii le realizează în cadrul companiilor. Practica internațională a dovedit că mecanismele de subvenționare a tinerilor pentru programele de ucenicie/stagii profesionale în cadrul întreprinderilor au un impact pozitiv.

Luând în considerație expresia voinței clasei politice din Republica Moldova privind integrarea în Uniunea Europeană, a fost realizat un studiu comparativ privind discrepanțele și similitudinile existente în ceea ce privește piața muncii. În acest context, au fost calculați mai mulți indicatori ce caracterizează piața muncii. Primul indicator analizat se referă la rata ocupării care pentru anul 2020, UE și-a fixat ca obiectiv atingerea nivelului de 75% a populației ocupate cu vârsta de 20-64 ani, în timp ce în Republica Moldova acest indicator a constituit 38,8% pentru persoanele cu vârsta de 15 ani și mai mult. Deși indicatorii nu pot fi comparați, deoarece Biroul Național de Statistică nu calculează rata ocupării pentru grupa de vârstă de 20-64 ani, oricum discrepanța este destul de mare. Pentru a face comparații mai precise în acest sens, este necesar ca Biroul Național de Statistică (BNS) să ajusteze metodologia la cea a EUROSTAT-ului pentru a putea face analize mult mai concludente în ceea ce privește evoluția pieței muncii. La fel, nu putem face o analiză evolutivă a acestui indicator deoarece BNS a schimbat metodologia de calcul în anul 2018, iar datele obținute, începând cu anul 2019, nu pot fi comparate cu seriile cronologice anterioare. La fel, constatăm o discrepanță mare în ceea ce privește rata ocupării în funcție de nivelul studiilor. Dacă în Republica Moldova rata ocupării persoanelor cu studii superioare este de aproximativ 60%, iar a celor cu studii de colegiu de 41,4%, în anul 2020, apoi în statele membre UE, rata ocupării persoanelor cu studii terțiare (studii superioare și studii superioare de scurtă durată) depășește cu mult 80%, cu excepția Greciei, Spaniei și Italiei. La fel, constatăm că rata ocupării în rândul persoanelor cu studii gimnaziale este de peste două ori mai mică comparativ cu cea înregistrată în unele state membre UE. În cazul dat, la fel nu putem realiza o analiză bine conturată deoarece BNS nu calculează acest indicator conform ISCED (Clasificarea Internațională Standard a Educației). De asemenea, constatăm un decalaj foarte mare între Republica Moldova și statele membre UE în ceea ce privește rata ocupării în rândul tinerilor cu vârsta de 15-24 ani. Dacă

în anul 2020, în Republica Moldova a fost înregistrată o rată a ocupării de 16,3%, în rândul persoanelor cu vârsta de 15-24 ani, apoi la nivelul UE, aceasta a constituit 31,5%. La acest capitol, Republica Moldova depășea, în anul 2020, doar Grecia, fiind aproape de nivelul înregistrat în Italia, Spania și Bulgaria. Analizând populația ocupată în funcție de statutul profesional, constatăm că ponderea salariaților în totalul populației ocupate a fost de 78,1% în Republica Moldova, în anul 2020, depășind doar Grecia și fiind la un nivel comparabil cu cea înregistrată în România, Polonia și Italia. Totodată, Republica Moldova înregistrează o pondere mare a lucrătorilor pe cont propriu care, de cele mai multe ori, activează într-un cadru informal, fapt ce face să devină destul de vulnerabili în perioade de dezechilibre economice majore sau crize economice.

În ceea ce privește șomajul, Republica Moldova a înregistrat o rată de 3,8%, fiind la nivelul celui înregistrat în Germania și Țările de Jos. Din statele membre UE, doar Cehia și Polonia au înregistrat, în anul 2020, o rată a șomajului mai inferioară. Totodată, la nivelul UE, rata șomajului a fost de 7,1%. Deși înregistrăm o rată mică a șomajului nu același lucru putem spune de rata ocupării. Dacă în ceea ce privește rata șomajului suntem la nivelul Germaniei și Țărilor de Jos, nu același lucru putem afirma și despre rata ocupării. Or în Germania și Țările de Jos, rata ocupării a fost de 72%, respectiv 74%, pentru grupa de vârstă de 15-64 ani, în anul 2020, ceea ce este de aproape 2 ori mai mare ca în Republica Moldova. Sub aspect structural, a fost analizată ponderea șomerilor pe termen lung în totalul șomerilor.

În afară de aceasta, a fost calculat gradul de tensionare a pieței muncii, indicator care se calculează ca raport dintre rata locurilor de muncă vacante și rata șomajului. Indicatorul în cauză a fost calculat în statele membre UE. Urmare a indicatorului dat, a fost elaborată Curba Beveridge a pieței muncii în statele membre UE. S-a propus ca acest indicator să fie calculat și în Republica Moldova, deoarece, în prezent, indicatorul dat nu poate fi calculat deoarece BNS nu oferă informații privind rata locurilor de muncă vacante. Prin analiza comparativă a pieței muncii în Uniunea Europeană și Republica Moldova, am realizat un alt obiectiv stabilit în planul de acțiuni pentru anul 2022.

Redresarea dezechilibrelor de pe piața muncii se poate realiza prin implementarea unor politici adecvate și eficiente din partea instituțiilor guvernamentale. De aceea, în vederea realizării obiectivelor etapei anuale a proiectului de cercetare am analizat politicile active pe piața muncii (ALMP) din punct de vedere metodologic. Obiectivul principal al ALMP-urilor constă în creșterea oportunităților de angajare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și îmbunătățirea corelației dintre locurile de muncă vacante și forța de muncă (șomerii). Din punct de vedere metodologic, intervențiile instituțiilor guvernamentale pe piața muncii se împart în trei categorii: 1) servicii privind politicile pieței muncii, 2) măsuri privind politicile pieței muncii și 3) ajutoare financiare privind politicile pieței muncii. Analizând carul metodologic al politicilor active pe piața muncii în Republica Moldova, constatăm că acesta este racordat la standardele UE în ceea ce privește categoriile și conținutul politicilor active ale pieței muncii.

În ceea ce privește serviciile pe piața muncii, am constatat că există o multitudine de servicii pe care le prestează în special Serviciul Public de Ocupare (SPO) pe piața muncii, clienții cărora sunt în mare parte persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă. Totodată, analizând categoriile de servicii acordate în Republica Moldova, conform Legii cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, remarcăm că acestea se sincronizează, în mare parte, cu cele stabilite de Comisia Europeană (CE). Pornind de la tipologia serviciilor stabilită de CE, am extins-o la nivelul Republicii Moldova pentru a analiza funcționalitatea acestora.

De asemenea, a fost analizat conținutul măsurilor privind politicile active pe piața muncii care cuprinde mai multe categorii: crearea de noi locuri de muncă, stimularea inițierii start-up-urilor, formarea profesională, stimularea ocupării forței de muncă, angajarea asistată și reabilitarea. Comparând conținutul metodologic al măsurilor active dezvoltate pe piața muncii din Republica Moldova cu cel al Uniunii Europene, constatăm că nu există deosebiri, cu excepția faptului că pe piața autohtonă a muncii nu se regăsesc rotația pe posturi și împărțirea postului ca măsuri ce stimulează ocuparea forței de muncă. Totodată, trebuie remarcat faptul că, spre deosebire de statele membre UE, Republica Moldova este în faza inițială de implementare a politicilor active pe piața muncii, fapt ce întâmpină anumite dificultăți în procesul de implementare. Formarea profesională este una din politicile active ale pieței muncii, care are o durată de implementare mai mare în Republica Moldova

Ajutoarele financiare reprezintă cea de-a treia categorie de intervenții sub formă de politici pe piața muncii. În aceste condiții, există o varietate de ajutoare financiare acordate persoanelor, în cazul pierderii, parțiale sau totale, a locului de muncă sau al pensionării anticipate, dar care au o aplicare mai restrânsă, în cazul Republicii Moldova. Aceasta se limitează doar la acordarea indemnizației de șomaj. Totodată trebuie remarcat faptul că ponderea celor care beneficiază de indemnizație de șomaj este destul de mică în totalul șomerilor. Aceasta demonstrează faptul că cea mai mare parte din forța de muncă ce se adresează la ANOFM nu întrunesc cerințele legale pentru obținerea ajutorului de șomaj.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

1. Bîrcă Alic, Matveiciuc Igor. Comparative analysis of vocational training methods applied within organizations. În: Revista de Management Comparat Internațional, Bucharest, Romania, 2021, no.2. p. 158-169. 0,7 c. a. ISSN 1582-3458. Revista este indexată în: 1. [RePeC](#), 2. [Index Copernicus](#), 3. [EBSCO](#), 4. [The World Wide Web Virtual Library for European Integration](#), 5. [NewJour Electronic Journals and Newsletters](#), 6. [Ulrich's Periodicals Directory](#), 7. [Cabells Database](#), 8. [Google Scholar](#), 9. [OCLC-WorldCat](#), 10. [CEEOL](#).
2. Birca A. P. The impact of economic crises on labor market behaviour in the Republic of Moldova: a comparative analysis. În: Економічна теорія та право/Economic Theory and Law, Kharkiv: Ukraine, 2021, No. 3 (46). p. 8-21. 0,55c. a. ISSN 2411-5584. Revista este indexată în: 1. [Crossref](#), 2. [Index Copernicus International](#), 3. [Google Scholar](#), 4. [CEEOL](#), 5. [Ulrich's](#), 6. [Polish Scientific Bibliography](#), 7. [National Library of Ukraine](#).
3. Bîrcă Alic. Human resources development in the labour market: an analysis of the commitment of organizations in EU member states. În: Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu. Economy Series. Târgu Jiu, România, 2021, No. 5, p. 106-1116. 0, 75 c. a. ISSN 2344-3685. Revista este indexată în: 1. [IDEAS](#), 2. [Genamics](#), 3. [EcP](#), 4. [EBSCO](#), 5. [Cabell's](#), 6. [SCIPIO](#), 7. [DOAJ](#), 8. [REPEC](#), 9. [EconBiz](#), 10. [Ulrich's](#), 11. [Scirius](#), 12. [YORK UNIVESITY](#), 13. [GLOABAL IMPACT FACTOR](#), 14. [Socionet](#), 15. [Directory of Research Journals Indexing](#), 16. [New Jour](#), 17. [JournalSeeker](#)
4. Vaculovschi Dorin. Human resources development in the labour market: an analysis of the commitment of organizations in EU member states. În: Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu. Economy Series. Târgu Jiu, România, 2021, No. 5, p. 172-179. 0, 60 c. a. ISSN 2344-3685. Revista este indexată în: 1. [IDEAS](#), 2. [Genamics](#), 3. [EcP](#), 4.

- [EBSCO](#), 5. [Cabell's](#), 6. [SCIPIO](#), 7. [DOAJ](#), 8. [REPEC](#), 9. [EconBiz](#), 10. [Ulrich's](#), 11. [Scirus](#), 12. [YORK UNIVESITY](#), 13. [GLOABAL IMPACT FACTOR](#), 14. [Socionet](#), 15. [Directory of Research Journals Indexing](#), 16. [New Jour](#), 17. [JournalSeeker](#).
5. Sainsus Valeriu. Human resources development in in the labour market: an analysis of the commitment of organizations in EU member states. În: Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu. Economy Series. Târgu Jiu, România, 2021, No. 5, p. 106-1116. 0, 75 c. a. ISSN 2344-3685. Revista este indexată în: 1. [IDEAS](#), 2. [Genamics](#), 3. [EcP](#), 4. [EBSCO](#), 5. [Cabell's](#), 6. [SCIPIO](#), 7. [DOAJ](#), 8. [REPEC](#), 9. [EconBiz](#), 10. [Ulrich's](#), 11. [Scirus](#), 12. [YORK UNIVESITY](#), 13. [GLOABAL IMPACT FACTOR](#), 14. [Socionet](#), 15. [Directory of Research Journals Indexing](#), 16. [New Jour](#), 17. [JournalSeeker](#).
  6. Vaculovschi Dorin. The impact of migration processes on development. În Eastern European Journal for Regional Studies (EEJRS), ISSN: 2537-6179 (în curs de publicare). Revista este indexată în: 1. [DOAJ](#), 2. [CEEOL](#), 3. [RePeC](#), 4. [OAJI.net](#), 5. [World of Journals](#), 6. [CiteFactor](#).
  7. Bîrcă Alic. Strategic aspects regarding the implementation of human resource development within organizations. În: Proceedings of the international scientific conference „Information society and sustainable development”, ISSD 2021, VIII-th Edition, September 10-11, 2021. Târgu Jiu, Gorj, Romania: Academica Brancusi Publishing House, 2021. p. 68-73. 0,35 c. a. ISBN 978-973-144-889-3.
  8. Vaculovschi Dorin. The impact of the COVID-19 pandemic on the labour market of Moldova.. În: Proceedings of the international scientific conference „Information society and sustainable development”, ISSD 2021, VIII-th Edition, September 10-11, 2021. Târgu Jiu, Gorj, Romania: Academica Brancusi Publishing House, 2021. p. 234-237. 0,35 c. a. ISBN 978-973-144-889-3.
  9. Sainsus Valeriu. The impact of demographic phenomena and labour market problems in the Republic of Moldova. În: Proceedings of the international scientific conference „Information society and sustainable development”, ISSD 2021, VIII-th Edition, September 10-11, 2021. Târgu Jiu, Gorj, Romania: Academica Brancusi Publishing House, 2021. p. 229-233. 0,35 c. a. ISBN 978-973-144-889-3.
  10. Bîrcă Alic. Aspecte teoretico-interpretative ale eficacității politicilor active pe piața muncii. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic: Conferința științifică internațională din 24 – 25 septembrie 2021. Culegere de articole selecte. Chișinău: ASEM, 2021. 0,65 c. a. ISBN 978-9975-75-985-4.
  11. Bîrcă Alic. Evaluarea comportamentului pieței muncii din Republica Moldova în perioada crizei pandemice Covid-19. În: Economic growth in the conditions of globalization”. Conferința Internațională Științifico – Practică din 15-16 octombrie 2021. Ed. a XV-a. Chișinău: INCE, 2021. 0, 65 c. a.
  12. Bîrcă Alic, Prodan Adriana. Evaluarea implementării politicilor active aferente pieței muncii din Republica Moldova. În: Modern paradigms in the development of the national and world economy. International Scientific Conference. October 29-30, 2021. Chișinău: Universitatea de Stat din Moldova, 2021. 0, 75 c. a.
  13. Abramihin Cezara. Competențele de bază în economia digitală. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selecte. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău : ASEM, 2021, 0,5 c.a. ISBN 978-9975-75-985-4.

14. Abramihin Cezara. Capitalul uman în contextul funcționării pieței muncii în era digitală. În: "Economic security in the context of sustainable development", online international scientific-practical conference (2020; Chișinău). The Collection of the Online International Scientific-Practical Conference "Economic security in the context of sustainable development", December 11, 2020, Moldova, Chișinău: ASEM, 2021, p. 102-107, 0,4 c. a. ISBN 978-9975-155-01-4
15. Abramihin Cezara Dezvoltarea capitalului uman - condiție de asigurare a competitivității pe piața muncii într-o economie bazată pe cunoaștere. În: Teoria și practica administrării publice. Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale din 21 mai 2021, Chișinău: AAP, 2021, p. 427 – 430, 0,5 c.a. ISBN 978-9975-3492-6-0. – ISBN 978-9975-3492-7-7.
16. Vaculovschi Dorin, Dogaru Raisa, Situația ocupării forței de muncă din Republica Moldova în contextul implementării strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2017-2021. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selective. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău: ASEM, 2021, 0,5 c.a. ISBN 978-9975-75-985-4. (în curs de publicare)
17. Sainsus Valeriu. Declinul monografic în republica Moldova, factori și consecințe. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selective. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău: ASEM, 2021, 0,5 c.a. ISBN 978-9975-75-985-4. (în curs de publicare)
18. Verejan Oleg. Analiza statistică a pieței muncii din Republica Moldova și impactul modificărilor metodologice asupra comparațiilor statistice. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selective. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău: ASEM, 2021, 0,5 c.a. ISBN 978-9975-75-985-4. (în curs de publicare)
19. Bîrcă Alic. Ensuring organizational performance through the development of professional competencies in the labour market. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International Scientific Conference 10-11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)
20. Barbăneagră Oxana. Flexicurity - an essential element in modernizing the labor market. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International Scientific Conference 10-11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)
21. Abramihin Cezara, Șarai Natalia. Development of professional and transversal skills through lifelong learning systems. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International Scientific Conference 10-11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)
22. Matveiciuc Igor. Organizational culture - essential element in human resource development. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International Scientific Conference 10-

11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)

În afară de aceasta, membrul proiectului Sainsus Valeriu, conf. univ. dr., a contribuit la elaborarea monografiei: *Managementul demografic* (în baza studiilor din Republica Moldova). Monografie. Coord. MATEI, C., SAINSUS, V., HACHI, M. Chișinău, „Artpoligraf 2021, 147 p., 10 c.a., ISBN 978-9975-3498-9-5 (contribuția autorului 1,8 c. a.). În monografie, autorul s-a referit la aspectele demografice cu implicații asupra pieței muncii din Republica Moldova.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Impactul științific obținut în cadrul proiectului constă în faptul că a fost clarificat cadrul metodologic al indicatorilor ce caracterizează piața muncii, precum și cel al politicilor active aferente pieței muncii. În afară de aceasta, au fost calculați mai mulți indicatori care, până în prezent, nu se calculau în Republica Moldova, cum ar fi: rata locurilor de muncă vacante, gradul de tensionare a pieței muncii etc. care contribuie la sporirea valorii științifice a domeniului dat.

Impactul economic și social al proiectului este determinat de faptul că oferă un tablou general asupra cunoașterii reale a situației pieței muncii, urmare a cercetărilor efectuate, fapt ce contribuie la creșterea nivelului ocupării forței de muncă, în special în sectorul formal. Reducerea numărului forței de muncă care activează în sectorul informal, pe cont propriu, precum și trecerea acestora în cadrul legal. Identificarea grupului NEET și atragerea acestora din sfera inactivă în cea a ocupării va conduce într-un fel la soluționarea deficitului de forță de muncă pe care îl reclamă tot mai frecvent angajatorii autohtoni. Prin valorificarea potențialului oferit de grupul NEET și antrenarea acestora în procesul de formare sau reconversie profesională se va reuși acoperirea deficitului de forță de muncă și sub aspect calitativ.

Urmare a clarificării cadrului metodologic al politicilor active aferente pieței muncii, instituțiile guvernamentale se vor orienta spre acele politici care au un impact mai mare asupra sporirii nivelului de ocupare a forței de muncă, în felul acesta fiind asigurată o mai mare eficacitate a procesului de implementare a politicilor pe piața muncii.

De asemenea, prin calcularea mai multor indicatori ai ocupării forței de muncă care au arătat anumite tendințe de manifestare pe piața muncii, vor putea fi redimensionate politicile și măsurile promovate de instituțiile guvernamentale pentru a spori gradul de ocupare și combatere a excluziunii sociale a persoanelor cu nivele inferioare de calificare.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

Activitatea de cercetare în cadrul proiectului este realizată în mai multe spații: Departamentul „Resurse Umane, Afaceri Publice și Comunicare” (biroul 609), Centrul de Cercetări „Dezvoltarea Durabilă a Resurselor Umane” (biroul 606), departamentul „Teorie și Politici Economice (biroul 804) și departamentul „Statistică și Econometrie (biroul 508), Serviciul „Marketing, Parteneriate și Carieră. Subdiviziunile în cauză sunt echipate cu 8 computere, 8 imprimante și un Xerox. În afară de aceasta, membrii proiectului beneficiază de sălile de lectură și tezaurul bibliografic, în procesul de documentare în cadrul proiectului. În procesul de organizare a manifestărilor științifice în cadrul proiectului, sunt utilizate sălile adecvate, echipate cu tehnica necesară pentru desfășurarea unor astfel de manifestări.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

Pe durata desfășurării activităților, membrii proiectului au colaborat cu următoarele instituții:

1. **Ministerul Muncii și Protecției Sociale.** Au fost purtate discuții cu privire la politicile de ocupare a forței de muncă prevăzute în Strategia Națională pentru ocuparea forței de Muncă pentru anii 2017-2021, precum și perspectivele ocupării forței de muncă în Republica Moldova pentru perioada 2022-2026.
2. **Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.** Au fost analizate perspectivele implementării politicilor de ocupare a forței de muncă în Republica Moldova, problemele și dificultățile implementării acestora de subdiviziunile teritoriale. De asemenea, au fost evaluate problemele implementării măsurilor și politicilor pe piața muncii în perioada COVID-19.
3. **Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova.** Discuțiile purtate s-au axat asupra riscurilor la care au fost expuse diferite categorii de forță de muncă pe durata crizei pandemice, precum și soluții în vederea susținerii acestora prin reintegrarea pe piața muncii a persoanelor care și-au pierdut locul de muncă.
4. **Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova.** Au fost discutate problemele cu care se confruntă agenții economici în ceea ce privește asigurarea cu forță de muncă necesară, precum și problemele cu care s-au confruntat pe durata crizei pandemice, în ceea ce privește organizarea muncii în cadrul organizațiilor.
5. **Biroul Național de Statistică.** Colaborarea a constat în discutarea asupra metodologiei statistice privind ocuparea forței de muncă în Republica Moldova. Luând în considerație modificarea făcută de BNS asupra metodologiei de calcul a indicatorilor, pune în dificultate realizarea unor comparații în timp a indicatorilor aferenți pieței muncii.
6. **Biroul Internațional al Muncii (Chișinău).** S-au purtat discuții asupra proiectelor pe care le promovează și realizează Organizația Internațională a Muncii privind forța de muncă în Republica Moldova care să contribuie la sporirea procesului de incluziune a categoriilor de persoane, considerate mai vulnerabile pe piața muncii. De asemenea, s-a discutat asupra eficacității proiectelor implementate, prin susținerea financiară a diferitor categorii de persoane.
7. **Biroul Migrațiune și Azil.** Au fost discutate probleme legate de migrația forței de muncă, în special imigrarea acesteia în Republica Moldova. Au fost discutate scopul și tendințele de imigrare a persoanelor străine în Republica Moldova și care sunt țările de origine ale acestora.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

Pe durata desfășurării activităților, membrii proiectului au colaborat cu următoarele instituții:

1. **Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române.** În perioada stagiului de documentare, au fost purtate discuții cu mai mulți cercetători privind situația pieței muncii din Republica Moldova și România, problemele care se confruntă pe piața muncii, eventualele soluții pentru acoperirea deficitului de forță de muncă care se înregistrează în ambele țări etc. De asemenea, s-a discutat asupra inițierii unor proiecte comune de cercetare în domeniul dat.
2. **Fundația Europeană pentru Formare.** Au fost discutate problemele ocupării forței de muncă din Republica Moldova și eventualele proiecte ce ar putea fi susținute din punct

de vedere financiar din partea Fundației Europene pentru Formare. De asemenea, s-a discutat despre necesitatea susținerii cercetării și posibilitatea unei cooperări mai eficiente între instituțiile guvernamentale și cele de cercetare din Republica Moldova.

3. **Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, România.** Colaborarea cu universitatea în cauză a constat în participarea membrilor proiectelor în cadrul a două conferințe științifice internaționale pe care le-a organizat în anul 2021. Prima conferință a avut loc în perioada 10-11 septembrie. Iar cea de-a doua – 10-12 decembrie. La conferința din 10-11 septembrie au participat 3 membri ai proiectului, iar la cea desfășurată în 10-11 decembrie – 6 membri ai proiectului.

11. Dificultățile în realizarea proiectului

O problemă cu care se confruntă membrii proiectului de cercetare ține de analiza în timp a proceselor ce caracterizează piața muncii și ocuparea forței de muncă, ca urmare a schimbării metodologiei statistice de către Biroul Național de Statistică, în anul 2018. Astfel, în seriile statistice apar întreruperi de date. Ultima serie de date statistice începe cu anul 2019 și nu poate fi comparată cu seriile anterioare. De aceea, mulți indicatori sunt calculați pentru ultimii 2 ani și nu pot fi comparați cu aceiași indicatori din perioada anterioară.

O dificultate în realizarea proiectului de cercetare se referă la procesul de organizare a finanțării activităților. Procedura actuală creează un mare disconfort și este consumatoare de timp, deoarece pentru orice acțiune întreprinsă trebuie solicitată finanțarea de la Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare. De asemenea, începerea finanțării cu întârziere (prima finanțare în proiect este recepționată abia la sfârșitul lunii martie), în fiecare an financiar, face ca în primele trei luni ale anului, membrii proiectului să nu poată participa la conferințe sau să publice materiale în diferite reviste de specialitate, din cauza lipsei resurselor financiare.

O altă dificultate de ordin financiar este determinată de faptul că pe măsura creșterii de la an la an a valorii de referință pentru calcularea salariului membrilor proiectului, în condițiile în care valoarea contractului rămâne aceeași, se reduc oportunitățile de participare și publicare din partea membrilor proiectului, deoarece ponderea fondului de salarizare în totalul cheltuielilor crește de la an la an.

În vederea realizării obiectivelor proiectului, coordonatorul realizează o multitudine de alte activități, altele decât cele științifice pentru care este remunerat. În același timp, activitățile de ordin organizatoric, logistic, precum și cele ce țin de raportările anuale ce trebuie efectuate, elaborarea bugetului anual al proiectului, întocmirea planului de acțiuni sunt consumatoare de timp și neremunerate.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

➤ Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

1. Barbăneagră, Oxana. Conf. univ. dr. 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Conferința Științifică Internațională, ASEM, Republica Moldova, 24-25 septembrie 2021. Titlul comunicării: „The impact of university-company partnerships on educational processes” (oral).

2. Barbăneagră, Oxana. Conf. univ. dr. Securitatea economică în contextul dezvoltării durabile. Conferința Științifică Internațională, ASEM, Republica Moldova, 11 decembrie 2020. Titlul comunicării: „Evoluții structurale pe piața muncii din Republica Moldova” (oral).

➤ Manifestări științifice naționale

1. Vaculovschi Dorin, Conf. univ. dr. „Situția geodemografică a localităților din Regiunea de Dezvoltare Nord”, Seminar științific, Institutul de Ecologie și Geografie, 27 octombrie, 2021. Titlul comunicării: „Situția pieței muncii în Regiunea de Dezvoltare Nord și oportunități de valorificare a acesteia”
2. Vaculovschi Dorin. Conf. univ. dr. Impactul proceselor migraționiste asupra dezvoltării. Atelier de lucru, Academia de Studii Economice a Moldovei, 18 februarie 2021. Titlul comunicării: „Regândirea managementului migrației: experiența europeană și națională”.
3. Verejan Oleg. Elaborarea conceptului și Programului de ocupare a forței de muncă pentru perioada 2022-2026. Masă Rotundă, Ministerul Muncii și Protecției Sociale. 18 august 2021.

➤ Manifestări științifice cu participare internațională

1. Bîrcă Alic. Prof. univ. dr. hab. Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: convergențe și divergențe, Masă Rotundă, Academia de Studii Economice a Moldovei, 28 octombrie 2021. Titlul comunicării: Situația pieței muncii din Uniunea Europeană: „Calea de parcurs” pentru Republica Moldova.
2. Bîrcă Alic. Prof. univ. dr. hab. Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: convergențe și divergențe, Masă Rotundă, Academia de Studii Economice a Moldovei, 28 octombrie 2021. Titlul comunicării: Politicile active pe piața muncii din Uniunea Europeană: perspectiva implementării în Republica Moldova.
3. Vaculovschi Dorin. Conf. univ. dr. Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: convergențe și divergențe, Masă Rotundă, Academia de Studii Economice a Moldovei, 28 octombrie 2021. Titlul comunicării: Realități și probleme privind piața muncii din Republica Moldova.
4. Sainsus Valeriu. Conf. univ. dr. Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: convergențe și divergențe, Masă Rotundă, Academia de Studii Economice a Moldovei, 28 octombrie 2021. Titlul comunicării: Impactul migrației internaționale asupra pieței muncii din Republica Moldova

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premiu, medalii, titluri, alte aprecieri).

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

1. Valeriu Sainsus. Radio Sputnik, Deficitul forței de muncă
<https://sputnik.md/20211008/45351446.html>

2. Valeriu Sainsus. Radio Sputnik Vor reveni sau nu acasă moldovenii sub noul regim, 08:00 07.10.2021 <https://sputnik.md/20211007/vor-reveni-sau-nu-acasa-moldovenii-sub-noul-regim-45315237.html>

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2021 de membrii echipei proiectului

16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2021

Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor

1. Bîrcă Alic. Consiliul Științific Specializat de susținere a tezei de doctor habilitat. ASEM. Președinte.
2. Bîrcă Alic. Consiliul Științific Specializat de susținere a tezei de doctor. Universitatea de Stat din Moldova. Membru.
3. Bîrcă Alic. Conferința Științifică Internațională ECOTREND 2021. Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, România. Membru al Comitetului științific.
4. Bîrcă Alic. Masa Rotundă ”Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: Convergențe și divergențe”, 28 octombrie 2021. Membru al comitetului organizatoric.
5. Vaculovschi Dorin. Masa Rotundă ”Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: Convergențe și divergențe”, 28 octombrie 2021. Membru al comitetului organizatoric.
6. Sainsus Valeriu. Masa Rotundă ”Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: Convergențe și divergențe”, 28 octombrie 2021. Membru al comitetului organizatoric.
7. Șarai Natalia. Masa Rotundă ”Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: Convergențe și divergențe”, 28 octombrie 2021. Membru al comitetului organizatoric.
8. Abramihin Cezara. Masa Rotundă ”Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: Convergențe și divergențe”, 28 octombrie 2021. Membru al comitetului organizatoric.
9. Barbăneagră, Oxana. Membru al comitetului științific și organizatoric a Conferinței Internațională Științifico-Practică ”Securitatea Economică în Contextul Dezvoltării Durabile”, ediția II, 17 decembrie 2021.
10. Barbăneagră, Oxana. Masa Rotundă ”Piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană: Convergențe și divergențe”, 28 octombrie 2021. Membru al comitetului organizatoric.

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale

1. Bîrcă Alic. Revista Economics and Law, Harkiv, Ukraine. Membru.
2. Bîrcă Alic. Revista Экономика труда, Sankt Petersburg, Federația Rusă.

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Piața muncii din Republica Moldova se află într-un proces de dezvoltare și transformare, ceea ce ne permite să constatăm că aceasta nu a atins gradul de maturitate care să-i asigure buna funcționalitate. Fiind în proces de ajustare la noile cerințe ale economiei concurențiale, piața muncii a fost „lovită” de noi probleme generate de fenomenul globalizării. Una dintre acestea se referă la creșterea accentuată a migrației internaționale a forței de muncă autohtone. În ultimii 2 ani, piața muncii din Republica Moldova a fost expusă unei noi provocări – pandemia Covid 19. Aceasta a cauzat o reducere a ratei ocupării forței de muncă în Republica Moldova. De asemenea, cercetările efectuate demonstrează creșterea numărului de șomeri înregistrați la ANOFM, precum și reducerea numărului posturilor vacante înregistrate de această instituție guvernamentală. Totodată, trebuie remarcat faptul că în Republica Moldova există anumite categorii de forță de muncă în care rata de ocupare este destul de redusă, comparativ cu cea înregistrată la nivel național. În cazul dat, se necesită eforturi din partea instituțiilor guvernamentale pentru îmbunătățirea nivelului de ocupare, prin implementarea unor politici de ocupare sustenabile.

Ocuparea informală reprezintă o altă problemă destul de importantă pentru Republica Moldova și implică noi acțiuni de conștientizare a forței de muncă asupra riscurilor economice și sociale la care se expun. Or, în perioada crizei pandemice anume persoanele ocupate în sectorul informal au avut cel mai mult de suferit, fiind lipsite de orice suport financiar. O problemă deosebită pentru Republica Moldova o reprezintă și nivelul redus de ocupare a forței de muncă în mediul rural. Lipsa oportunităților de angajare în mediul rural determină tot mai multe persoane să migreze spre localitățile urbane sau să emigreze în străinătate, fenomen ce conduce la depopularea accentuată a localităților rurale. Grupul NEET reprezintă o altă problemă pentru Republica Moldova, deoarece reprezintă o rezervă de forță de muncă care nu este valorificată și care ar putea contribui, în mod esențial, la soluționarea deficitului de forță de muncă pe care îl atestă angajatorii autohtoni.

Urmare a analizei, efectuate prin comparație, în ceea ce privește piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană, au fost constatate mai multe divergențe în materie de ocupare a forței de muncă. Indicatorii ce reflectă nivelul de ocupare a forței de muncă sunt cu mult mai inferiori în Republica Moldova față de cei înregistrați în majoritatea statelor membre UE. Spre deosebire de statele membre UE, în Republica Moldova se înregistrează o pondere mare a forței de muncă care nu deține o meserie sau un nivel de calificare. În condițiile economiei bazate pe cunoaștere, când cunoștințele și competențele profesionale devin importante în orice domeniu de activitate, persoanele în cauză riscă să fie excluși de pe piața muncii, „contribuind” astfel la creșterea numărului șomerilor pe termen lung.

Luând în considerație cele menționate mai sus, dar și pentru a realiza obiectivele planificate în această etapă a proiectului, eforturile echipei de cercetare au fost canalizate spre: dezvoltarea cadrului metodologic al pieței muncii și al politicilor de ocupare a forței de muncă, analiza impactului proceselor demografice și al migrației internaționale asupra pieței autohtone a muncii, precum și evidențierea discrepanțelor și similitudinilor dintre piața muncii din Republica Moldova și statele membre UE. Rezultatele obținute de membrii echipei de cercetare au fost discutate în cadrul unei Mese Rotunde, organizată în cadrul proiectului, precum și mla alte reuniuni științifice organizate în Republica Moldova și peste hotare. De asemenea, rezultatele cercetării au fost materializate în 22 de publicații, dintre care 6 lucrări au fost publicate în reviste indexate în Baze

de Date Internaționale, iar 16 lucrări - în volumele unor Conferințe Științifice Internaționale, desfășurate atât în țară, cât și peste hotare.

The labor market in the Republic of Moldova is in a process of development and transformation, which allows us to see that it has not reached the degree of maturity to ensure good functionality. Being in the process of adjusting to the new requirements of the competitive economy, the labor market has been "hit" by new problems generated by the phenomenon of globalization. One of these refers to the sharp increase in international migration of domestic labor. In the last 2 years, the labor market in the Republic of Moldova has been exposed to a new challenge - the Covid pandemic 19. This has caused a reduction in the employment rate in the Republic of Moldova. The research also shows an increase in the number of unemployed registered with NEA, as well as a reduction in the number of vacancies registered by this government institution. At the same time, it should be noted that in the Republic of Moldova there are certain categories of workforce in which the employment rate is quite low, compared to the national level. In this case, efforts are needed on the part of government institutions to improve employment, by implementing sustainable employment policies.

Informal employment is another rather important issue for the Republic of Moldova and involves new actions to raise awareness of the labor force on the economic and social risks to which it is exposed. However, during the pandemic crisis, it was the people employed in the informal sector who suffered the most, being deprived of any financial support. A special problem for the Republic of Moldova is the low level of employment in rural areas. The lack of employment opportunities in rural areas causes more and more people to migrate to urban areas or to emigrate abroad, a phenomenon that leads to increased depopulation of rural areas. The NEET Group is another problem for the Republic of Moldova, because it represents a labor reserve that is not capitalized and that could contribute, essentially, to solving the labor shortage that is attested by domestic employers.

As a result of the analysis, carried out by comparison, regarding the labor market in the Republic of Moldova and the European Union, several divergences were found in terms of employment. Indicators that reflect the level of employment are much lower in the Republic of Moldova than those registered in most EU Member States. Unlike EU member states, the Republic of Moldova has a high share of the workforce that does not have a job or a level of qualification. Under the conditions of the knowledge-based economy, when professional knowledge and skills become important in any field of activity, the people concerned risk being excluded from the labor market, thus "contributing" to the increase in the number of the long-term unemployed.

Taking into account the above, but also to achieve the objectives planned at this stage of the project, the efforts of the research team were focused on: developing the methodological framework of the labor market and employment policies, analyzing the impact of demographic processes and international migration on the domestic labor market, as well as highlighting discrepancies and similarities between the labor market in the Republic of Moldova and EU Member States. The results obtained by the members of the research team were discussed in a Round Table, organized within the project, as well as in other scientific meetings organized in the Republic of Moldova and abroad. Also, the research results were materialized in 22 publications,

of which 6 papers were published in journals indexed in International Databases, and 16 papers - in the volumes of International Scientific Conferences, held both in the country and abroad.

19. Recomandări, propuneri

1. Identificarea unui mecanism de finanțare pe parcursul anului (trimestrială sau semestrială) a proiectelor, pornind de la valoarea acestora, fapt ce ar permite conducătorilor de proiecte canalizarea efortului pe activitatea de cercetare.
2. Luând în considerație faptul că anual se modifică valoarea de referință pentru calcularea salariului ar fi binevenită creșterea anuală a valorii financiare a proiectului de cercetare corespunzător măririi fondului de salarizare.

Conducătorul de proiect _____ / **Bîrcă Alic**

Data: _____

LS

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2021 în cadrul proiectului din Programul de Stat
„Dezvoltarea politicilor pe piața muncii în vederea sporirii ocupării forței de muncă”**

4. Articole în reviste științifice

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. Bîrcă Alic, Matveiciuc Igor. Comparative analysis of vocational training methods applied within organizations. În: Revista de Management Comparat Internațional, Bucharest, Romania, 2021, no.2. p. 158-169. 0,7 c. a. ISSN 1582-3458. <http://www.rmci.ase.ro/no22vol2/02.pdf>
2. Birca A. P. The impact of economic crises on labor market behaviour in the Republic of Moldova: a comparative analysis. În: Економічна теорія та право/Economic Theory and Law, Kharkiv: Ukraine, 2021, No. 3 (46). p. 8-21. 0,55c. a. ISSN 2411-5584. <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Economic-Theory-and-Law-2021-3.pdf>
3. Bîrcă Alic. Human resources development in the labour market: an analysis of the commitment of organizations in EU member states. În: Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu. Economy Series. Târgu Jiu, România, 2021, No. 5, 0, 75 c. a. ISSN 2344-3685. (în ediție).
4. Vaculovschi Dorin. Human resources development in the labour market: an analysis of the commitment of organizations in EU member states. În: Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu. Economy Series. Târgu Jiu, România, 2021, No. 5, 0, 60 c. a. ISSN 2344-3685. (în ediție).
5. Sainsus Valeriu. Human resources development in in the labour market: an analysis of the commitment of organizations in EU member states. În: Annals of the „Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu. Economy Series. Târgu Jiu, România, 2021, No. 5., 0, 75 c. a. ISSN 2344-3685. (în ediție).

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

6. Vaculovschi Dorin. The impact of migration processes on development. În Eastern European Journal for Regional Studies (EEJRS), ISSN: 2537-6179 (în ediție). Categoria B

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

7. Bîrcă Alic. Aspecte teoretico-interpretative ale eficacității politicilor active pe piața muncii. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic: Conferința științifică internațională din 24 – 25 septembrie 2021. Culegere de articole selective. Chișinău: ASEM, 2021. 0,65 c. a. (în ediție).
8. Abramihin Cezara. Competențele de bază în economia digitală. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selective. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău : ASEM, 2021, 0,5 c. a. (în ediție).
9. Vaculovschi Dorin, Dogaru Raisa, Situația ocupării forței de muncă din Republica Moldova în contextul implementării strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2017-2021.

În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selective. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău: ASEM, 2021, 0,5 c. a. (în ediție).

10. Sainsus Valeriu. Declinul demografic în Republica Moldova, factori și consecințe. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selective. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău: ASEM, 2021, 0,5 c. a. (în ediție).
11. Verejan Oleg. Analiza statistică a pieței muncii din Republica Moldova și impactul modificărilor metodologice asupra comparațiilor statistice. În: 30 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic. Culegere de articole selective. Conferința științifică internațională din 24-25 septembrie 2021. Chișinău: ASEM, 2021, 0,5 c. a. (în ediție).

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

12. Bîrcă Alic. Strategic aspects regarding the implementation of human resource development within organizations. În: Proceedings of the international scientific conference „Information society and sustainable development”, ISSD 2021, VIII-th Edition, September 10-11, 2021. Târgu Jiu, Gorj, Romania: Academica Brancusi Publishing House, 2021. p. 68-73. 0,35 c. a. ISBN 978-973-144-889-3.
13. Vaculovschi Dorin. The impact of the COVID-19 pandemic on the labour market of Moldova.. În: Proceedings of the international scientific conference „Information society and sustainable development”, ISSD 2021, VIII-th Edition, September 10-11, 2021. Târgu Jiu, Gorj, Romania: Academica Brancusi Publishing House, 2021. p. 234-237. 0,35 c. a. ISBN 978-973-144-889-3.
14. Sainsus Valeriu. The impact of demographic phenomena and labour market problems in the Republic of Moldova. În: Proceedings of the international scientific conference „Information society and sustainable development”, ISSD 2021, VIII-th Edition, September 10-11, 2021. Târgu Jiu, Gorj, Romania: Academica Brancusi Publishing House, 2021. p. 229-233. 0,35 c. a. ISBN 978-973-144-889-3.
15. Bîrcă Alic. Ensuring organizational performance through the development of professional competencies in the labour market. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International Scientific Conference 10-11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)
16. Barbăneagră Oxana. Flexicurity - an essential element in modernizing the labor market. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International Scientific Conference 10-11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)
17. Abramihin Cezara, Șarai Natalia. Development of professional and transversal skills through lifelong learning systems. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International

Scientific Conference 10-11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)

18. Matveiciuc Igor. Organizational culture - essential element in human resource development. În: ECOTREND 2021 „Sustainable Economies and Digitalization: opportunities and challenges in the pandemic era”. Proceedings of the International Scientific Conference 10-11 December 2021. XVIII-th Edition. Târgu Jiu, Gorj, Romania: „Academica Brâncuși” Publisher. 2021. (în ediție)

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

19. Bîrcă Alic. Evaluarea comportamentului pieței muncii din Republica Moldova în perioada crizei pandemice Covid-19. În: Economic growth in the conditions of globalization”. Conferința Internațională Științifico – Practică din 15-16 octombrie 2021. Ed. a XV-a. Chișinău: INCE, 2021. 0, 65 c. a. (în ediție).
20. Bîrcă Alic, Prodan Adriana. Evaluarea implementării politicilor active aferente pieței muncii din Republica Moldova. În: Modern paradigms in the development of the national and world economy. International Scientific Conference. October 29-30, 2021. Chișinău: Universitatea de Stat din Moldova, 2021. 0, 75 c. a. (în ediție).
21. Abramihin Cezara. Capitalul uman în contextul funcționării pieței muncii în era digitală. În: "Economic security in the context of sustainable development", online international scientific-practical conference (2020; Chișinău). The Collection of the Online International Scientific-Practical Conference "Economic security in the context of sustainable development", December 11, 2020, Moldova, Chișinău: ASEM, 2021, (în ediție).
22. Abramihin Cezara Dezvoltarea capitalului uman - condiție de asigurare a competitivității pe piața muncii într-o economie bazată pe cunoaștere. În: Teoria și practica administrării publice. Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale din 21 mai 2021, Chișinău: AAP, 2021, p. 427 – 430, 0,5 c. a. ISBN 978-9975-3492-6-0. – ISBN 978-9975-3492-7-7.

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare
Cifrul proiectului: 20.80009.1606.09

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	415,2	0	415,2
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	99,7	0	99,7
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	63,4	0	63,4
Servicii editoriale	222910	8,8	0	8,8
Servicii de protocol	222920	3,2	0	3,2
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	1,9	0	1,9
Total		592,2	0,0	592,2

Conducătorul organizației _____ / **Belostecinic Grigore**

Contabil șef _____ / **Guțu Nadejda**

Conducătorul de proiect _____ / **Bîrcă Alic**

Data: _____

LS

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului: 20.80009.1606.09

Echipea proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Bîrcă Alic	1971	Dr. hab.	0,25 bază	04. 01. 2021	
	Bîrcă Alic	1971	Dr. hab.	0,5 cumul intern	04. 01. 2021	
2.	Vaculovschi Dorin	1966	Dr. șt ec	0,5 cumul intern	04. 01. 2021	
3.	Abramihin Cezara	1969	Dr. șt ec	0,25 cumul intern	04. 01. 2021	
4.	Sainsus Valeriu	1967	Dr. șt geog	0,25 bază	04. 01. 2021	
	Sainsus Valeriu	1967	Dr. șt geog	0,25 cumul intern	04. 01. 2021	
5.	Verejan Oleg	1975	Dr. șt ec	0,5 cumul intern	04. 01. 2021	
6.	Barbăneagră Oxana	1075	Dr. șt ec	0,25 bază	04. 01. 2021	
7.	Matveiciuc Igor	1987	Doctorand	1,0 bază	04. 01. 2021	
8.	Șarai Natalia	1994	Masterat	0,5 cumul intern	04. 01. 2021	

Pondereea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	25%
--	------------

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2021					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Pondereea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	25%
---	------------

Conducătorul organizației _____ / **Belostecinic Grigore**

Contabil șef _____ / **Guțu Nadejda**

Conducătorul de proiect _____ / **Bîrcă Alic**

Data: _____

LS